

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (SOCIOLOGY)
EXAMINATION: DECEMBER – 2023

THIRD SEMESTER

Subject: Sociology of India (SC-302)

Date: 20/12/2023

Total marks: 100

Time: 10.00 am to 1.00 pm

Instructions: 1) Attempt any *Five* questions.
2) All questions carry **equal (20)** marks.

- Q. 1) Write a detailed note on rural community in India and its changing structure. (20)
- Q. 2) Discuss Mahatma Jyotiba Phule's contribution to Marginalized Communities in India. (20)
- Q. 3) Relationship between sociology and anthropology. Comment. (20)
- Q. 4) Give in detail the dialectical perspective of A. R. Desai. (20)
- Q. 5) Write an essay on "Dominant Caste" in India by M.N. Srinivas. (20)
- Q. 6) Explain the textual and field view given by A. M. Shah in the study of Indian Society. (20)
- Q. 7) Examine the concept of colonial modernity in detail and elaborate it through suitable examples. (20)
- Q. 8) Write in detail Dr. B.R. Ambedkar's Contribution to the Non-Brahmanical Perspective. (20)
- Q. 9) Explain in detail Neera Desai's feminist approach in the study of Indian Women. (20)
- Q.10) **Write Short notes. (Any Two)** (20)
- a) Regionalism in India.
- b) Concept of Modernization
- c) Functions of Family
- d) Cultural Anthropology

मराठी रूपांतर

सूचना : १) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. २) सर्व प्रश्नांना समान गुण (२०) आहेत.

- प्र. १) भारतातील ग्रामीण समुदाय आणि त्याची बदलती रचना यावर तपशीलवार टिप लिहा. (२०)
- प्र. २) महात्मा ज्योतिबा फुले यांच्या भारतातील उपेक्षित समुदायासाठी योगदानाची चर्चा करा. (२०)
- प्र. ३) समाजशास्त्र आणि मानववंशशास्त्र यांच्यातील संबंध - टिप्पणी करा. (२०)
- प्र. ४) ए.आर. देसाई यांचा द्वंद्ववात्मक दृष्टिकोन तपशीलवार सांगा. (२०)
- प्र. ५) एम.एन.श्रीनिवास यांचा भारतातील प्रबळ जात या विषयावर निबंध लिहा. (२०)
- प्र. ६) एम. एन. शाह यांनी भारतीय समाजाच्या अभ्यासात दिलेला पाठ्यपुस्तक आणि क्षेत्रीय दृष्टिकोन स्पष्ट करा. (२०)
- प्र. ७) वसाहतवादी आधुनिकता ही संकल्पना स्पष्ट करा आणि उपयुक्त उदाहरण देऊन सविस्तर विस्तृत स्वरूपात स्पष्ट करा. (२०)
- प्र. ८) डॉ. बी. आर. आंबेडकरांचे अब्राहमणी दृष्टिकोनातील योगदान तपशीलवार लिहा. (२०)
- प्र. ९) भारतीय स्त्रियांच्या अभ्यासात नीरा देसाई यांच्या स्त्रीवादी दृष्टिकोनाचे तपशीलवार वर्णन करा. (२०)
- प्र. १०) **टिपा लिहा. (कोणतेही दोन)** (२०)
- अ) भारतातील प्रादेशिकता
- ब) आधुनिकीकरणाची संकल्पना
- क) कुटुंबाची कार्ये
- ड) सांस्कृतिक मानववंशशास्त्र